



MALTA

**QORTI CIVILI  
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF  
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta ta' l-24 ta' Novembru, 2006

Citazzjoni Numru. 347/2005

**A**

**-vs-**

**B**

**Il-Qorti;**

Rat l-att taċ-ċitazzjoni ppreżentata fl-24 ta' Ottubru, 2005 li permezz tagħha l-attriċi ppremettiet:

Illi l-kontendenti, li illum huma formalment separati minn ma' xulxin, ikkuntrattaw żwieġ bejniethom fl-4 ta' Lulju, 1997,

Kopja Informali ta' Sentenza

liema żwieġ jinsab registrat fir-Registru taż-Żwiegijiet tar-Renju Unit (Dokument A) u fir-Registru Pubbliku ta' Malta (Dok. B).

Illi minn dan iż-żwieġ fl-1 ta' Ottubru, 1999 twieled binhom Benjamin Robert.

Illi l-kunsens tal-kontendenti għal dan iż-żwieġ kien vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju fuq il-ħajja miżżewġa, u/jew fuq drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tagħha, hekk kif ser ikun ippruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawża.

Illi l-kunsens tal-partijiet għal dan iż-żwieġ kien ivvizzjat peress li kien inkiseb bl-eskluzjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu, jew ta' xi wieħed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa.

Illi għalhekk l-imsemmi żwieġ huwa null u bla effett *ai termini* tal-artikoli rilevanti taħt l-Att XXXVI tal-1975 li jirregola ż-żwiegijiet.

Għalhekk jitlob lil din l-Onorabbli Qorti għaliex m'għandhiex;

Tiddikjara u tiddeċiedi illi ż-żwieġ ikkuntrattat bejn il-kontendenti fl-4 ta' Lulju, 1997 huwa null u bla effett għall-finijiet u effetti kollha tal-liġi, u tagħti dawk il-provvedimenti kollha l-oħra illi jkunu opportuni f'dan ir-rigward.

Bl-ispejjeż kontra l-konvenut li huwa minn issa ngunt biex jixhed in subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni ta' l-attriċi maħlufa u l-lista tax-xhieda.

Rat illi l-konvenut naqas li jippreżenta risposta u għalhekk huwa kontumaċji skond il-liġi.

Rat l-atti proċesswali.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat l-affidavits ta' l-attriċi, u ta' omississ.

Rat il-verbal tas-seduta tas-6 ta' Ottubru, 2006 illi permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-attriċi qed titlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fl-4 ta' Lulju, 1997 a bażi tal-Kapitolu 255 tal-Liġijiet ta' Malta. Il-konvenut huwa kontumaċċi u naqas li jressaq provi iżda kif irritenew il-Qrati Maltin; *"F'materja ta' żwieġ illi huwa ta' ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-liġi u l-parti l-oħra tammetti u b'hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn ma aħniex fil-kamp ta' kreditu likwidu jew responsabilita' ta' xi kollizjoni imma f'kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kapriċċożament wara xi żmien ta' żwieġ jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta' diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerggħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero' dan ma għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta' dak jew l-ieħor. Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta ċara u mingħajr dubbju."* (Anna Tonna vs Alexander Tonna deċiża mill-Qorti ta' l-Appell fis-6 ta' Novembru, 1991).

Ir-raġunijiet indikat mill-attriċi jirrigwardjaw dawn s-sub-inċiżi tal-liġi in kwistjoni u cioe';

19 (1) (d) – vizzju tal-kunsens ta' xi parti li jkun b'difett serju ta' diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha jew b'anomalija serja psikoloġika li tagħmilha impossibbli li dik il-parti taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

19 (1) (f) – li l-kunsens ta' xi parti jkun inkiseb b'eskluzjoni pożittiva taż-żwieġ jew xi element essenzjali tiegħu, jew tad-dritt għall-att taż-żwieġ.

Mill-provi jirriżulta li l-partijiet kellhom perjodu raġonevoli ta' għerusija u fil-fatt damu joħorġu flimkien ċirka ħames snin qabel iżżewġu u kienu t-tnejn, speċjalment il-konvenut, ta' eta' matura meta żżewġu. Dan kontra l-ħafna kazi li jkollha l-Qorti biex tiddeċiedi normalment. Il-partijiet anke għexu flimkien għal xi żmien qabel iż-żwieġ għalkemm kienu wkoll infirdu għal xi żmien. Jidher li l-konvenut ma kienx kuntent meta l-attriċi qaltu li kienet tqila u meta beda jinqala' l-inkwiet qalilha li kien iżżewwġha għaliex hi hekk riedet. Jidher ukoll illi l-iktar ideja li ħajjirithom jiżżewġu kien li jkollhom *double wedding* l-Iskozja flimkien ma' ħu l-attriċi u martu.

Kif qalet il-Qorti tal-Appell fil-kawża Joseph Zammit vs Bernardette Zammit (27 ta' Jannar 2006) ;

*“Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fundamentali fil-liġi ċivili u cioe' li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta' kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti ta' l-allegazzjonijiet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni u cioe' li ż-żwieġ huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.*

*Is-sub-inċiż (d) fuq imsemmi jsemmi wkoll li ż-żwieġ ikun null jekk ikun affettwat b'anomalija psikoloġika serja u tagħmilha impossibbli għal dik il-parti li taqdi l-obligazzjonijiet essenzjali taz-żwieġ. Ta' min jenfasizza hawn li l-liġi tagħna tirrikjedi li l-anomalija psikoloġika tkun tali li tagħmilha impossibbli u mhux sempliċement diffiċli li wieħed jaqdi l-obligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ jew inkella li jassumi l-istess obligazzjonijiet essenzjali taz-żwieġ.”*

Kif qalet ukoll il-Qorti fil-kawża Nicholas Agius vs Rita Agius (25 ta' Mejju, 1995); *“B'difett serju ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju l-leġislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta' immaturita; li parti jew l-oħra fiż-żwieġ*

*tista' tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita' sħiħa u perfetta ffit jew addirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' discretio judicii hu kuncett ġuridiku intrinsikament marbut mal-kapaċita' ta' parti jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens liberu u xjenti tagħha għar-rabta taż-żwieġ. F'dan is-sens ġew deċiżi wkoll il-kawżi Angela Spiteri vs Joseph Spiteri (4 ta' Novembru, 1994), Robert Attard vs Josephine Attard (18 ta' Ottubru, 1995) u Janet Portelli vs Victor Portelli (14 ta' Awwissu, 1995).*

Fil-kawża fl-ismijiet Mario Mizzi vs Maris Mizzi (15 ta' Novembru, 2005) il-Qorti tal-Appell ukoll qalet li; *“Biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju irid ikun hemm l-inkapaċita' psikika jew kostituzzjonali (mhux neċessarjament anomlajja psikoloġika fis-sens mediku) li wieħed jagħraf u jirrifletti jew li jiddeċiedi liberament (jigifieri mingħajr impulsi interni li jkunu neħħew il-liberta ta' l-għażla tal-persuna li tkun) fuq l-oġġett tal-kunsens matrimonjali.”*

Il-Qorti wara li ħasbet fit-tul tħoss illi f'dan il-każ il-partijiet resqu għaż-żwieġ mingħajr l-iċken intenzjoni li jiċcelebraw iż-żwieġ b'mod serju u inekwivoku. Il-konvenut qatt ma ried isir missier u mill-ewwel ħass toqol li ma kienx jiflaħ għalih malli sar missier – dan jindika illi hu qatt ma kien ippreparat iġorr ir-responsabilitajiet taż-żwieġ kollha u ċertament li waħda minn dawn hija li tkun ġenitur – ħalli mbagħad miż-żwieġ jista' ma jkunx hemm tfa' – iżda żgur illi kull min jersaq għaż-żwieġ irid ikun lest għal din il-possibilita' u jkun preparat iġorrha u jgorrha tajjeb.

**Għal dawn il-mottivi l-Qorti tilqa' t-talba attriċi u tiddikjara null iż-żwieġ kuntrattat bejn il-partijiet fl-4 ta' Lulju, 1997. L-ispejjeż ikunu bla taxxa.**

**Moqrija.**

**< Sentenza Finali >**

Kopja Informali ta' Sentenza

-----TMIEM-----